Adviesraad Sociaal Domein

GEMEENTE LOON OP ZAND

Aan: Het college van B&W van de Gemeente Loon op Zand

Kaatsheuvel, 2 januari 2026

Betreft: advies Nadere subsidieregeling sterke gemeenschappen gemeente Loon op Zand

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein (ASD) heeft de 'Nadere subsidieregeling sterke gemeenschappen', inhoudelijk bestudeerd vanuit het perspectief van inwoners, vrijwilligersinitiatieven en maatschappelijke organisaties. Bij het doornemen van de notitie rezen diverse vragen en bedenkingen bij de ASD. De vragen konden nog voorgelegd worden aan de beleidsstaf. Vanwege beschikbaarheid van de beleidsstaf konden helaas alleen schriftelijke antwoorden verkregen worden. De ASD miste bij het beoordelen van deze notitie het vooroverleg dat gewoonlijk plaatsvindt voorafgaand aan adviesvragen. Desalniettemin verwacht de ASD met dit advies bij te dragen aan een toekomstgerichte ontwikkeling van de sterke gemeenschappen in de gemeente Loon op Zand.

Met deze Nadere subsidieregeling is beoogd om regelingen aan te laten sluiten bij het Beleidskader Sociaal Domein 2025–2030 en de nadruk te leggen op preventie, normaliseren en eigen regie van inwoners. De ASD onderschrijft de hoofdlijnen van de regeling en ziet deze als een belangrijk instrument om de sociale basis in Loon op Zand te versterken.

Hierna volgen een aantal aandachtspunten en adviezen die naar het idee van de ASD de ontwikkelingen ten goede zullen komen.

De ASD ziet de regeling als een belangrijk instrument om maatschappelijke initiatieven, vrijwilligersorganisaties en professionele partners te ondersteunen bij het versterken van veerkrachtige en inclusieve gemeenschappen. Tegelijkertijd constateert de Adviesraad dat enkele bepalingen in de huidige vorm het risico in zich dragen dat juist die initiatieven die het dichtst bij kwetsbare inwoners staan, minder goed bereikt of ondersteund worden. Dat geldt ook voor de hoge eisen die gesteld zijn aan eigen financiering, de administratieve lasten en de beperkte concretisering en monitoring. Zonder aanvullende waarborgen bestaat het risico dat juist initiatieven dichtbij kwetsbare inwoners onvoldoende worden bereikt of ondersteund. Hierover werden door de ASD vragen gesteld bij de vragenronde. Uit die schriftelijke vragenronde met de beleidsstaf bleek dat er in de uitvoering binnen de gemeente meerdere lijnen lopen om initiatieven van inwoners te versterken en ondersteunen. Genoemd werden bijvoorbeeld de wijkregisseurs en de projecten in het uitvoeringsplan sterke gemeenschappen van waaruit initiatieven kunnen leiden tot aanvragen voor financiële ondersteuning dan wel ondersteuning via menskracht. De ASD vindt het een gemis dat in deze Nadere subsidieregeling niet al deze mogelijkheden tezamen, en in samenhang met elkaar, inzichtelijk gemaakt worden. Voor het begrip van de gemiddelde inwoner zal deze Nadere

subsidieregeling vooral inspelen op de professionele organisaties die huidige subsidies willen continueren. Voor nieuwe initiatieven (in onze ASD-ogen gericht op primaire preventie – Trede 0) van inwoners ontbreekt het aan bewegwijzering en plaatsbepaling in en rond deze regeling. Dit zou explicieter opgenomen kunnen worden in de regeling zelf, dan wel in de toelichting of in een leeswijzer, met een duidelijk communicatieplan.

De ASD adviseert het college daarom dan ook om de regeling op enkele punten aan te scherpen en in de uitvoering expliciet ruimte te maken voor maatwerk, leren en ondersteuning. Dan wel duidelijker aan te geven hoe de wegen leiden hiernaartoe.

Onderstaand volgen een aantal adviespunten waarvan de ASD vindt dat deze de aandacht van het college verdienen.

1. Toegankelijkheid en maatwerk
    a. Pas maatwerk toe voor kleine, informele en startende initiatieven met aantoonbare maatschappelijke meerwaarde. Neem dit op in deze regeling, dan wel in een duidelijke verwijzing in een leeswijzer, of toelichting, als dit wel al voorkomt in andere activiteiten binnen de uitvoering van de opbouw van sterke gemeenschappen.
    b. Wees expliciet over de mogelijkheid om af te wijken van standaardvereisten (zoals eigen financiering) bij initiatieven voor kwetsbare doelgroepen.
    c. Maak de notitie toegankelijker in leesbaarheid door het gebruiken van voorbeelden en infographics in de toelichting.
    d. Ga soepel om met de leeftijdsgrenzen die aangegeven staan bij de doelgroep formulering. Vermijdt nieuwe criteria die juist weer kunnen leiden tot stigmatisering en leg de nadruk op maatschappelijke impact.

2. Eigen financiering (50%-eis)
    a. Herzie of versoepel de eis van minimaal 50% eigen financiering bij de waardering van subsidies wanneer deze aantoonbaar een drempel vormt.
    b. Gebruik het stimulerings- en steunfonds actief om initiatieven te ondersteunen die hierop vastlopen.

3. Bereik van kwetsbare en minder zichtbare inwoners
    a. Neem bereik en toegankelijkheid expliciet mee als beoordelingscriterium.
    b. Vraag subsidieaanvragers concreet te maken hoe zij kwetsbare, minder zichtbare of sociaal geïsoleerde inwoners bereiken. Laat dat meewegen bij de beoordeling

4. Monitoring: leren naast verantwoorden
    a. Gebruik monitoring en verantwoording niet alleen als controlemiddel, maar ook als leer- en ontwikkelinstrument.
    b. Faciliteer periodieke reflectie of terugkoppeling met subsidieontvangers over wat werkt en wat niet.

5. Administratieve lasten
    a. Vereenvoudig procedures en verantwoordingslasten waar mogelijk, met name voor subsidies onder €10.000.
    b. Bied actieve ondersteuning bij subsidieaanvragen, bijvoorbeeld via welzijnswerk of een subsidiecoach.

6. Maatschappelijke accommodaties
    a. Borg dat maatschappelijke accommodaties daadwerkelijk toegankelijk en passend zijn voor kwetsbare doelgroepen.
    b. Monitor of multifunctioneel gebruik niet ten koste gaat van sociale veiligheid, rust of privacy.

7. Stimulerings- en steunfonds
    a. Maak transparant wanneer en hoe organisaties een beroep kunnen doen op dit fonds.
    b. Informeer jaarlijks gemeenteraad en ASD over de inzet en effecten van het fonds.

8. Documentbeheer
    a. Aanbrengen van versienummers, geldigheidsdatum en evaluatiedatum van deze Nadere subsidieregeling.

9. Variatie van denkbare activiteiten
    a. Naar het idee van de ASD, zijn binnen deze regeling vele soorten activiteiten denkbaar, waaronder ook sport en bewegen als duidelijk voorbeeld. Het gaat naar mening van de ASD om alle activiteiten die helpend en ondersteunend zijn aan de doelen en uitgangspunten van (trede 1 en trede 2) Beleidskader Sociaal Domein. De ASD voegt graag meerdere adviezen hierover toe bij een mondeling overleg met de beleidsstaf.

10. Concretiseer en normeer de doelstelling. Maak de doelstelling ‘meer problemen te voorkomen’ meetbaar.

Tot slot:

De Adviesraad Sociaal Domein concludeert dat de ‘Nadere subsidieregeling sterke gemeenschappen’ een solide kader biedt voor het versterken van de sociale basis in Loon op Zand.
Om de regeling daadwerkelijk effectief en inclusief te maken, adviseert de ASD het college om:

- In de aanvraagformulieren de uitgangspunten van het Beleidskader Sociaal Domein te vermelden en de indieners te vragen aan te geven hoe hun activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd bijdraagt aan deze uitgangspunten;
- meer expliciet maatwerk mogelijk te maken;
- toegankelijkheid en bereik zwaarder te laten wegen;

- administratieve lasten te beperken waar mogelijk;
- en monitoring te benutten als instrument voor leren en verbeteren.

De Adviesraad is graag bereid dit advies nader toe te lichten en wil graag betrokken blijven bij de evaluatie van de regeling.

Met vriendelijke groet,

De Adviesraad Sociaal Domein

5.1.2.e

5.1.2.e

Voorzitter

5.1.2.e

5.1.2.e

Secretaris